

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MAP Karlovarsko II (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008557)

Společné setkání pracovních skupin: Příspěvek České školní inspekce: Jak na čtenářskou a matematickou gramotnost

Místo konání: ZŠ Karlovy Vary, Truhlářská 19

Datum: 28. 5. 2019

Přítomní: dle prezenční listiny

Lektor: Mgr. Zdenka Spalová (vedoucí krajského pracoviště ČŠI)

Setkání proběhlo společně pro členy pracovních skupin projektů: MAP Karlovarsko II, MAP ORP Sokolov a ORP Kraslice II, Místní akční plán rozvoje vzdělávání II v území ORP Ostrov

Program společného setkání byl založen na semináři České školní inspekce na téma „Jak na čtenářskou a matematickou gramotnost“. Lektorkou byla Mgr. Zdenka Spalová, vedoucí krajského pracoviště ČŠI. Cílem semináře bylo představit účastníkům zjištění z inspekční činnosti ČŠI ohledně čtenářské a matematické gramotnosti. Lektorka průběžně odpovídala na dotazy a diskuze také probíhala průběžně. Byly zodpovězeny dotazy účastníků, které byly zaslány dopředu při přihlašování.

Gramotnosti nejsou jen otázkou českého jazyka a matematiky. Všichni učitelé mohou rozvíjet gramotnosti (např. žák si musí umět přečíst zadání úlohy a umět ji spočítat). ČŠI zveřejňuje tematické zprávy, vychází z výsledků mezinárodních testování (např. PISA, TIMSS), z čehož jsou výstupem mezinárodní zprávy a analýzy. V ČR nedochází ke zlepšování funkčních gramotností. V ČŠI se zabývali faktory, které ovlivňují vzdělávací výsledky (jde o vliv školy, tj. co může škola udělat ke zlepšení):

- pedagogické vedení školy
- spokojenost s povoláním učitele
- školní klima
- důraz na studijní úspěch a výsledky žáků
- profesní rozvoj ředitelů a učitelů

Ředitelé škol mají mnoho povinností, u nás není ředitel pedagogickým lídrem. Nutno hledat cesty v současném systému, což může být např. delegování. Existují školy, kde ředitel nemá zástupce, nemá sekretářku. V případě malotřídek ovšem není na koho delegovat, např. lze slučovat agendy škol, zřizovatelé by mohli pro školy vytvářet agendu (např. GDPR, účetnictví, mzdy). Malé obce nemají odbory školství na úřadech, nezaměstnávají odborníky na školství. Dle názoru lektorky by obec jako zřizovatel školy měla mít povinnost zaměstnávat pracovníka úřadu, který by se věnoval školství. Provoz a administrativa zabírá 49 % času práce ředitele školy.

Proběhla diskuze ohledně zapojování škol do projektů. Diskutovalo se o výhodách a nevýhodách.

Čeští učitelé si nevěří (viz názory typu: děti jsou z hrozných rodin, nic se stejně nenaučí, děti jsou dnes horší než dříve, děti koukají do mobilů a stejně se nic nenaučí). Z výsledků šetření plyne, že čeští učitelé mají názor, že se vzdělávat nepotřebují (viz názory typu: proč bych tam chodil, když to stejně nemá cenu, stejně je nic nenaučím, protože oni jsou takoví). Je zajímavé porovnání Karlovarského a Libereckého kraje, což jsou dva srovnatelné kraje co do podobných podmínek a velikosti. Učitelé v Karlovarském kraji se méně vzdělávají a jsou zde u žáků dosahovány horší výsledky než v Libereckém kraji. Proběhla diskuze o nabídce DVPP.

Zapojení rodičů do činnosti školy je vyšší v zemích OECD než v ČR. V ČR je historicky direktivní způsob výuky. Učitelé stále používají stejné metody. Učitelé by se také měli vzdělávat v oblasti sociálních vztahů ve třídě, tento druh školení je u nás málo častý. Učitelé vykonávají práci stejně jako před 40 lety. V Karlovarském kraji, je největší procento dětí, které nemají doma podněty (knihy, prostor ke studiu).

Další prezentovanou oblastí byla otázka **naplňování kurikula**. Školy si vypracovaly ŠVP a rozpisy učiva, školy v praxi dodržují rozpisy učiva. Učivo je věcí učitele. Je mýtus, že je toho moc a musí se to stihnout probrat. Není to o množství informací. Dítěti je nutno vysvětlit, proč se má něco naučit.

Neexistuje vztah mezi počtem PC na škole a výsledky žáků v gramotnostech. Tj. počet PC na školení není překážkou rozvoje gramotností. **Používání ICT** ve výuce může pozitivně ovlivnit výsledky žáků. Tj. je třeba naučit se ICT používat tak, aby se žáci pomocí ICT něco naučili. Není důležité, kolik ICT má škola, ale jak je využívá.

Přínosné pro rozvoj gramotností je použití badatelsky orientovaného učení.

Lektorka se dále věnovala samostatně čtenářské a samostatně matematické gramotnosti.

Problémem českého školství je svazující zadání, učitelé nenechají žáky, aby si to zpracovali tak, jak chtějí sami. Je potřeba odpoutat se od jednotné formy. Např. žák si může vybírat úlohu podle obtížnosti, kdy obtížnost je možno např. označit pomocí počtu hvězdiček. Učitelé mají malou sebedůvěru. Ochuzují se o společné aktivity, kdy by se mohli jít podívat na výuku někoho jiného. Je cenné vidět to, co dělám, jak dělá někdo jiný.

Na webu ČŠI lze nalézt inspiraci (<https://www.csicr.cz/>): sekce dokumenty:

- ✓ tematické zprávy
- ✓ metodická podpora škol
- ✓ publikace s úlohami z mezinárodních šetření

Další doporučovaný web: <https://gramotnosti.pro/>

Závěr: Klíčem k úspěchu žáků je spokojenost učitelů.

Zapsala: Hendrichová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

